2024/592

16.2.2024

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/592,

23. jaanuar 2024,

millega antakse Prantsusmaale volitus pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õigusalast koostööd perekonnaõigusega seotud tsiviilasjades

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 81 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ([1]),

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Prantsusmaa taotles 8. detsembri 2016. aasta kirjas liidult volitust pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õigusalast koostööd tsiviil- ja kaubandusasjades. Eesmärk oli ajakohastada kolme kehtivat – 1962., 1964. ja 1980. aasta – kahepoolset lepingut ja need konsolideerida.

(2) Prantsusmaa esitas komisjonile teabe, millest nähtub, et tulenevalt erakordsetest majanduslikest, kultuurilistest, ajaloolistest, sotsiaalsetest ja poliitilistest suhetest Alžeeriaga on Prantsusmaal eriline huvi pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mille eelnõu edastati komisjonile.

(3) Eelkõige esitas Prantsusmaa andmed tema territooriumil elavate Alžeeria kodanike suure arvu ja Alžeeria territooriumil elavate Prantsusmaa kodanike arvu ning kahe riigi vahelise kaubavahetuse erilise tähtsuse kohta.

(4) Liidu ja Alžeeria vahelised suhted on reguleeritud 2005. aastal jõustunud Euroopa – Vahemere piirkonna lepingul, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Alžeeria Demokraatliku Rahvavabariigi vahel ([2]). Euroopa – Vahemere piirkonna leping on õiguslik raamistik, mis reguleerib pooltevahelisi majanduslikke, kaubanduslikke, poliitilisi, sotsiaalseid ja kultuurilisi suhteid.

(5) Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu artiklis 85 on sätestatud, et justiits- ja õigusalane koostöö on oluline ja vajalik täiendus Euroopa – Vahemere piirkonna lepingus sätestatud liidu ja Alžeeria vahelistele muudele koostöövormidele ning selline koostöö võib kohasel juhul hõlmata lepingute läbirääkimisi neis valdkondades.

(6) Liidu suhted kolmandate riikidega seoses tsiviil- ja kaubandusasjades tehtava õigusalase koostööga tuginevad mitmepoolsuse põhimõtte kohaselt õigusraamistikule, mille on välja töötanud Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverents. Alžeeria ei ole aga Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi liige ja on seni keeldunud selle põhikonventsioonidega ühinemast.

(7) Kuigi Alžeeria ei ole Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi liige ega ole ühinenud selle põhikonventsioonidega, näib, et lepingu eelnõu on suures osas inspireeritud Haagi konventsioonidega kehtestatud süsteemist ja samades küsimustes vastu võetud liidu õigusaktidest.

([1]) 12. detsembri 2023. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) ELT L 265, 10.10.2005, lk 2.

(8) Teatavad Prantsusmaa ja Alžeeria vahelise lepingu eelnõus käsitletavad küsimused mõjutavad asjakohast liidu õigustikku perekonnaõiguslikes asjades. Seetõttu kuuluvad selliste rahvusvaheliste kohustustega hõlmatud küsimused liidu ainuvälispädevusse. Liikmesriigid saavad pidada selliste kohustuste üle läbirääkimisi või neid võtta üksnes juhul, kui liidu seadusandjad annavad neile Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 2 lõike 1 kohaselt selleks volituse kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 81 lõikes 3 osutatud seadusandliku menetlusega.

(9) Kuna liidul on pädevus enamikus küsimustes, mida ja Alžeeria vahelise lepingu eelnõus käsitletakse, peaks Prantsusmaa komisjonile korrapäraselt aru andma kahepoolse lepingu üle peetavate läbirääkimiste kohta. Nii Prantsusmaa kui ka komisjon hoiavad nõukogu asjade käiguga korrapäraselt kursis.

(10) Ei ole märke selle kohta, et tulevane Prantsusmaa ja Alžeeria vaheline leping avaldaks tingimata negatiivne mõju liidu õigustikule. Siiski on asjakohane näha ette läbirääkimissuunised, et sellise negatiivse mõju ohtu minimeerida.

(11) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(12) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Prantsusmaale antakse volitus pidada Alžeeriaga läbirääkimisi kahepoolse lepingu üle, mis käsitleb õigusalast koostööd perekonnaõigusega seotud tsiviilasjades, tingimusel et järgitakse järgmisi läbirääkimissuuniseid:

a) Prantsusmaa teavitab Alžeeriat sellest, et komisjon võib osaleda läbirääkimistel vaatlejana ning komisjoni hoitakse läbirääkimiste eri etappides tehtud edusammude ja saavutatud tulemustega kursis;

b) Prantsusmaa julgustab Alžeeriat kaaluma ühinemist Haagi rahvusvahelise eraõiguse konverentsi perekonnaõiguslikke küsimusi käsitlevate põhikonventsioonidega (edaspidi „Haagi konventsioonid“) ja asuma analüüsima kõige sobivamaid meetodeid, et eemaldada takistused, mille tõttu Alžeeria ei ole seni saanud Haagi põhikonventsioonidega ühineda;

c) Prantsusmaa teavitab Alžeeriat sellest, et pärast läbirääkimiste lõpuleviimist on vaja nõukogu volitust, enne kui Prantsusmaa võib lepingu sõlmida;

d) Prantsusmaa teavitab Alžeeriat sellest, et nõukogult saadud volitusega sõlmida komisjoni ettepaneku alusel leping võidakse ette näha, et leping on ajaliselt piiratud ning lepingu sõlmimist käsitlevas nõukogu otsuses võib olla ette nähtud lepingu vaikimisi pikendamise mehhanism;

e) lepingusse lisatakse säte, millega nähakse ette lepingu täielik või osaline denonsseerimine või lepingu asjakohaste sätete otsene asendamine juhul, kui ühelt poolt liidu või liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Alžeeria vahel sõlmitakse sellele järgnev samasisuline leping või kui Alžeeria ühineb asjaomaste Haagi konventsioonidega;

f) lepingusse lisatakse säte, mille kohaselt otsuseid, mida Prantsusmaa on lepingu alusel tunnustatud, ei saa seejärel liidu õiguse alusel kohaldada teistes liikmesriikides;

g) tagatakse, et Alžeeriaga läbi räägitud lepingu sätted oleksid kooskõlas asjakohase liidu õigustiku ja asjaomaste Haagi konventsioonidega;

h) Prantsusmaa teavitab Alžeeriat sellest, et sõltuvalt läbirääkimiste käigust võib aja jooksul vaja minna muid läbirääkimissuuniseid.

Artikkel 2

Prantsusmaa konsulteerib läbirääkimisi läbi viies komisjoniga.

Prantsusmaa hoiab komisjoni käesoleva otsuse kohaselt võetud meetmetega pidevalt kursis ja konsulteerib komisjoniga korrapäraselt. Kui komisjon seda nõuab, esitab Prantsusmaa komisjonile kirjaliku aruande läbirääkimiste käigu ja tulemuste kohta.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel, 23. jaanuar 2024

Nõukogu nimel
eesistuja
D. CLARINVAL